

Tahák do hudební nauky

Délky not

taktové označení taktová čára takt

notová osnova

houslový klíč nota celá pomlka celá půlová čtvrtvá osminová šestnáctinová

Tečka vedle noty prodlužuje hodnotu o její polovinu. Délka půlové noty s tečkou je jako půlová a čtvrtvá, tedy 3 doby. Čtvrtvá nota s tečkou je to stejné, co čtvrtvá nota a osminová, tedy jedna a půl.

Názvy not

a h(b^{*}) c₁ d₁ e₁ f₁ g₁ a₁ h₁(b₁^{*}) c₂ d₂ e₂ f₂ g₂ a₂ h₂(b₂^{*}) c₃

**U nás (střední Evropa) se tato nota nazývá H, v jiných částech země, především v anglicky mluvících se nazývá B*

Posuvky a předznamenání

- # - Křížek zvyšuje notu o půl tónu
- b - Běčko snižuje notu o půl tónu
- ♯ - Odrážka ruší křížek nebo běčko

Křížky

Fis, Cis, Gis, Dis, Ais, Eis, His

Běčka

Hes, Es, As, Des, Ges, Ces, Fes

Stupnice

je řada po sobě jdoucích tónů uspořádaných podle určitých pravidel.

C dur a moll aiolská a moll harmonická a moll melodická

půltón

Chromatická (půltónová) stupnice Celotónová stupnice Pentatonická G dur stupnice Stupnice d blues

Akord

je souzvuk alespoň tří tónů různé výšky.

Tónický kvintakord C dur Dominantní septakord C dur Tónický kvintakord a moll Zmenšený septakord a moll

Obraty tónického kvintakordu

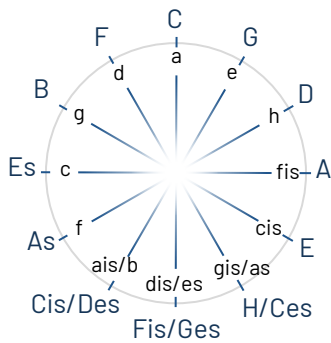
Kvintakord T⁵ Sextakord T⁶ Kvart-sextakord T⁴

Tónina

příslušnost tónového materiálu skladby k určité stupnici. (Ve skladbě jsou použité převážně tóny konkrétní stupnice.)

Tóniny s béčky

Dur	moll	b	
F	d	1	hes
B	g	2	hes, es
Es	c	3	hes, es, as
As	f	4	hes, es, as, des
Des	b	5	hes, es, as, des, ges
Ges	es	6	hes, es, as, des, ges, ces
Ces	as	7	hes, es, as, des, ges, ces, fes

Tóniny s křížky

Dur	moll	#	
G	e	1	fis
D	h	2	fis, cis
A	fis	3	fis, cis, gis
E	cis	4	fis, cis, gis, dis
H	gis	5	fis, cis, gis, dis, ais
Fis	dis	6	fis, cis, gis, dis, ais, eis
Cis	ais	7	fis, cis, gis, dis, ais, eis, his

Artikulační znaménka

značí způsob hry tónu.

Opakovací znaménka

Repetice

Klíče

Houslový G klíč

Basový F klíč

D.C. (Da Capo) - opakuj od začátku (čti *da capo*)

D.S. (Dal segno) - opakuj od značky segno ♯ (čti *da seño*)

D.C. al fine - opakuj od začátku a skonči na značce fine

D.S. al coda - opakuj od ♯ pak přeskoč na ⊕ (čti *al koda*)

Dynamická znaménka

vyjadřují hlasitost.

Název	Zkratka	Česky	Značka
piannissimo	pp	velmi slabě	
piano	p	slabě	
mezzopiano	mp	středně slabě	
mezzoforte	mf	středně silně	
forte	f	Silně	
fortissimo	ff	velmi silně	
crescendo	cresc.	zesilovat	
decrescendo, dimidueno	decresc., dim.	zeslabovat	

Tempo

udává rychlost skladby

Pomalé tempo	Largo	Široce	44
	Lento	Zvolna	50
	Adagio	Pomalu	54
Střední tempo	Andante	Krokem	63
	Moderato	Mírně	88
	Alegretto	Mírně rychle	106
Rychlé tempo	Allegro	Rychle, Vesele	132
	Vivace	Živě	160
	Presto	Velmi rychle	184
Změny tempa	Accelerando	Zrychlovat	
	Ritardando	Zpomalovat	
	A tempo	V původním tempu	

Enharmonická záměna

různé názvy pro stejný tón (oba tóny v taktu zní stejně)

Intervaly

udávají výškovou vzdálenost mezi dvěma tóny

čistá prima velká sekunda velká tercie čistá kvarta čistá kvinta velká sexta velká septima čistá oktáva

základní intervaly

zvětšená prima malá sekunda malá tercie zvětšená kvarta zmenšená kvinta zvětšená sexta

rozšířené intervaly